

Til: Universitetets studiekomité
Fra: Studiedirektøren

Sakstype: Diskusjonssak
Møtesaksnr.: Sak 3
Møtenr.: 3-2012
Møtedato: 15.03.12
Notatdato: 07.03.12
Arkivsaksnr.: 2012/894
Saksbehandler: Birgitte Brørs

Kjønnsbalanse i studier, tilleggspoeng for underrepresentert kjønn:

Henvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret:

Tiltak for å bedre kjønnsbalansen på studier med skjev kjønnsbalanse har i senere tid vært diskutert i ulike fora ved UiO. Iverksetting av tiltak for å bedre kjønnsbalansen inngår både i handlingsplan for likestilling og i UiOs årsplan 2012-2014.

I følge Kunnskapsdepartementets opptakskalender, som finnes i rundskriv F-09-10, er det opp til lærestedene å selv foreslå spesielle ordinger for opptak til sine studier, for eksempel tilleggspoeng for underrepresentert kjønn. UiO har frist 15.04. for å spille inn endringsforslag til *forskrift om opptak til høyere utdanning* til KD.

Hovedproblemstillinger i saken:

En arbeidsgruppe har høsten utredet muligheten for å søke om såkalte kjønns-poeng på helseprofesjonsutdanningene. I forbindelse med den årlige innspillsfristen til KD for endringer i opptaksforskriften, ble fakultetene blant annet bedt om å ta stilling til om det er ønskelig å innføre tilleggspoeng for underrepresentert kjønn på egne studieprogrammer. Studiedirektøren har diskutert innspillene som er kommet med rektoratet, som på bakgrunn av de innmeldte tilbakemeldingene anbefaler at det i denne omgang ikke søkes om tilleggspoeng for underrepresentert kjønn.

For å øke antall søkere, eller sikre at søkere av det underrepresenterte kjønn takker ja til en studieplass, bør UiO sette av ressurser til andre tiltak. Studiekomiteen bes diskutere hvilke rekrutteringstiltak som kan bidra til å bedre kjønnsbalansen på aktuelle studieprogrammer.

Vedlegg: Saksnotat
Høringsuttalelser fra fakultetene

FRA STUDIEDIREKTØREN

Sakstype: Diskusjonssak
Saksnr.: Sak 3
Møte nr.: 3 - 2012
Møtedato:15.03.12
Notatdato:07.03.12
Arkivsaksnr.: 2012/894
Saksbehandler: Birgitte Brørs

NOTAT

TIL

UNIVERSITETETS STUDIEKOMITE

Kjønnsbalanse i studier, tilleggs poeng for underrepresentert kjønn

Bakgrunn

UiOs årsplan 2012-2014 inneholder målsetting om å iverksette tiltak for å bedre kjønnsbalansen på studier med skjev kjønnsbalanse. Problemstillingen rundt skjev kjønnsbalanse har også vært diskutert i ulike fora på enhetene. En arbeidsgruppe har høsten 2011 utredet behovet for innføring av kjønns poeng ved opptak til helseprofesjonsutdanningene medisin, odontologi og psykologi. Fakultetene er i høring om endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene bedt om å vurdere hvorvidt det er ønskelig å søke om tilleggs poeng for underrepresentert kjønn ved opptak til fakultetets egne studieprogrammer.

Fakultetenes behandling

I høring om innspill til opptaksforskriften for grunnstudier har fakultetene oppsummert meldt inn følgende synspunkter:

Fakultet	Kjønns poeng for egne studieprogrammer	Kommentarer
HF	Nei	
JF	Nei	
MN	Nei	
MED*	Nei	Ønsker ikke kjønns poeng ved opptak til medisin nå. Vil se nærmere på tiltak for ernæring.
OD*	Ja	Positive til kjønns poeng som midlertidig tiltak, sammen med mer langsiktige tiltak.
SV*	Ja	Psykologisk institutt anbefaler å innføre tilleggs poeng for underrepresentert kjønn på helseprofesjonsutdanningene som midlertidig tiltak, sammen med mer langsiktige tiltak. Fakultetet stiller seg bak anbefalingen for profesjonsstudiet i psykologi, men ønsker også dialog med STA om mulighet for kvotering.

TF	Nei	Stiller seg generelt kritisk til kjønnspoeng som tiltak, viser til sammensatte årsaker til kjønnsubalanse på studier. anbefaler først å øke kunnskapen om hvorfor mannlige søkere velger bort noen studier.
UV	Nei	Ser på bakgrunn av simuleringer begrenset effekt av kjønnspoeng ved opptak til pedagogikk og spesialpedagogikk. Ønsker i stedet fortsatt fokus på rekrutteringstiltak

*Fakultetet har vært representert i arbeidsgruppen som har sett på kjønnsbalansen ved utvalgte studier

Vurdering

På bakgrunn av de innkomne innspillene fra fakultetene, anbefaler rektoratet at UiO ikke søker om innføring av tilleggspoeng for underrepresentert kjønn i denne omgang.

Siden det likevel er ønskelig å arbeide for å bedre kjønnsbalansen i studieprogrammer med skjev kjønnsbalanse, bes Studiekomiteen om å diskutere hvilke andre rekrutteringstiltak som bør iverksettes for å bedre kjønnsbalansen i studieprogrammer med skjev kjønnsbalanse, særlig ved profesjonsutdanninger. Det fremkommer også ønske om mer langsiktige tiltak for å bedre kjønnsbalansen på studier i fakultetenes høringsuttalelser.

Tilleggspoeng ved underrepresentert kjønn vil ha en direkte innvirkning på opptatte studenter kun dersom det er tilstrekkelig antall søkere av underrepresentert kjønn, og disse søkerne kommer inn på studiet ved hjelp av 1 eller 2 tilleggspoeng. Tilleggspoeng vil derimot ikke ha en direkte effekt i forhold til å øke antall søkere til studiet, eller for å sikre at søkere av underrepresentert kjønn takker ja til studieplass.

For å øke antall søkere, eller sikre at søkere av det underrepresenterte kjønn takker ja til en studieplass, bør UiO sette av ressurser til andre tiltak. Dersom det er et ønske om å dreie studentrekrutteringstiltak mot rekruttering av studenter av underrepresentert kjønn, er det også viktig å finne gode virkemidler som ikke virker negativt inn på den *generelle* rekrutteringen av dyktige og motiverte studenter til programmet jfr UiOs strategiske mål.

Mulige rekrutteringstiltak for å bedre kjønnsbalansen i studieprogrammene kan være:

- 1) Skolebesøksordning for helseprofesjonsutdanningene
- 2) Nasjonalt samarbeid med profesjonsorganisasjonene og de øvrige lærestedene om tiltak for jevnere kjønnsbalanse i rekrutteringen til helseprofesjonsutdanningene,
- 3) Potensielt følge opp søkere individuelt (eksempelvis telefonisk kontakt med søkere som takker nei til tilbudt studieplass).

Spørsmål til diskusjon:

Hvilke rekrutteringstiltak ser fakultetene for seg at kan bidra til å bedre kjønnsbalansen på aktuelle studieprogrammer?

Monica Bakken
studiedirektør

Kristin Fossum Stene
seksjonssjef SSO

Til:
STA SSO Seksjon for studentinformasjon og opptak

Dato: 27.02.2012
Saksnr.: 2012/894BRITARE

Vedrørende eventuelle behov for endringer i opptaksregelverket for grunnutdanningene

Vi viser til notatet fra Studieavdelingen der fakultetene bes melde inn eventuelle behov for endringer til opptaksregelverket for grunnutdanningene.

Vi har besluttet at vi ikke ønsker å gi tilleggspoeng for mannlige søkere til profesjonsstudiet i medisin. Grunnen er at variasjonene i antall kvinner og menn på studiet per i dag er for liten til å iverksette tiltak av typen kjønnspoeng. Men vi vil følge kjønnsbalansen på medisinstudiet tett de nærmeste årene.

På ernæringsstudiet er kjønnsbalansen stor med under 10% menn. Vi er imidlertid usikre på om tilleggspoeng for mannlige søkere alene er det beste tiltaket. Programmet vil derfor gjøre en grundig analyse av mulige konsekvenser av å gi 2 ekstra poeng til mannlige søkere og se på om det eventuelt også bør settes inn andre rekrutteringstiltak.

Vi ser kjønnsbalansen på ernæringsstudiet som en stor og viktig utfordring det skal jobbes med fremover. Vi takker for initiativet til å ta situasjonen på alvor.

Med hilsen

Kristin Heggen
studiedekan

Bjørn Hol
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Saksbehandler:
Brita Scheel Rey
22851565, b.s.rey@medisin.uio.no

Til:
STA SSO Seksjon for studentinformasjon og opptak

Dato: 29.02.2012
Saksnr.: 2012/894KAJAS

HFs svar vedr. endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene

Vi viser til oversendelse fra Studieavdelingen (STA) av 19. januar 2012, der fakultetene blir bedt om å komme med endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene, samt vurdere hvorvidt det er ønskelig å innføre tilleggspoeng for underrepresentert kjønn ved opptak til egne studieprogrammer.

Det humanistiske fakultet har ingen endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene, og ønsker ikke å innføre tilleggspoeng for underrepresentert kjønn ved opptak til egne studieprogrammer.

Med hilsen

Gro Enerstvedt Smenes
seksjonsjef

Kaja Schiøtz
rådgiver

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Saksbehandler:
Kaja Schiøtz
22858311, kaja.schiotz@hf.uio.no

Studieseksjonen
Kontoradr.:

Telefon:
Telefaks: 22 85 45 50

www.hf.uio.no

Til:

STA SSO Seksjon for studentinformasjon og opptak

Dato: 02.03.2012

Saksnr.: 2012/894TONEV

SV-fakultetets innspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene

Vi viser til notat fra Studiedirektøren av 19.1. der fakultetet bes om endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene innen 1. mars.

Vedlagt følger dokumenter fra Psykologisk institutt med konkrete forslag når det gjelder muligheten til å øke mansandelen i profesjonsstudiet i psykologi.

Fakultetet slutter seg til Psykologisk institutts konklusjoner når det gjelder nødvendigheten av å øke andelen menn i profesjonsstudiet i psykologi for å gi pasienter nødvendig mulighet til å kunne velge terapeut på tvers av kjønn.

PSIs ønske om å gi menn tilleggs poeng er ett av flere mulige tiltak. Et annet alternativ ville være å ta i bruk en minimumskvote for menn. Et slikt virkemiddel ville ha mer forutsigbare og kontrollerbare konsekvenser. Fakultetet ønsker å ha en dialog med Studieavdelingen om dette.

Innføring av tilleggs poeng for underrepresentert kjønn kan tidligst innføres som prøveordning fra og med studieåret 2013/2014. En viktig forutsetning for SV-fakultetet er at dette i så fall må være en tidsbegrenset prøveordning som bare skal gjelde for profesjonsstudiet i psykologi og ikke vil skape presedens for andre studieprogrammer.

Med hilsen

Fanny Duckert
dekan

Gudleik Grimstad
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Vedlegg: Innspill fra PSI

Kopi til:

SV ADM Fakultetsadministrasjonen

SV PSI Psykologisk institutt

SV PSI Psykologisk institutt

Saksbehandler: Tone Vold-Johansen, 22854243, tone.vold-johansen@sv.uio.no

UNIVERSITETET I OSLO

DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET

SV-fakultetet
Postboks 1084
0316 OSLO

PSYKOLOGISK INSTITUTT
Postboks 1094, Blindern
N-0317 Oslo
Harald Schjelderups hus.
Forskningsveien 3A

Dato: 07.02.2012
Deres ref.: Jørund Støre Bergrem
Vår ref.:

Telefon: +47 22 84 50 00
Telefaks: +47 22 84 50 01
Nettadresse: www.psykologi.uio.no

Tilleggs poeng for underrepresentert kjønn: Høringsuttalelse fra PSI

Vi viser til epost fra Sv-fakultetet i tilknytning til den nylig avsluttende "Utredning om bruk av tilleggs poeng for det underrepresenterte kjønn, oversendt instituttet den 25 januar 2012. Fakultetet har bedt PSI om å vurdere hvorvidt det er ønskelig å søke KD om tilleggs poeng for underrepresentert kjønn ved opptak til grunnstudier. Fakultetet ønsket videre redegjørelse for hva som har vært forsøkt gjort, og eventuelle andre tiltak som har vært eller kan/bør vurderes for å sikre bedre kjønnsbalanse i profesjonsstudiet.

Prosessen ved PSI

Utredningen har nå vært til drøfting i instituttstyret og instituttets ledergruppe. På grunn av kort frist har det ikke vært mulig å gjennomføre noen bredere prosess, som allmøter og lignende. Vi har riktignok lenge vært klar over den skjeve kjønnsbalansen i programmet. I programrådet for profesjon har muligheten for tilleggs poeng vært drøftet i 2011, da konkluderte man med at det var nødvendig med mer informasjon.

Det er bred enighet ved instituttet at trenden med en økende ubalanse i kjønnsfordelingen er uheldig, og at utviklingen allerede har gått svært langt i retning overvekt kvinner. Når det gjelder bruk av tilleggs poeng er studentene delt i sitt syn. Mens både Studentparlamentet og NSU-representantene i Nasjonalt profesjonsråd har argumentert for radikale tiltak, er våre egne programstudenter mer usikre og delt i sine vurderinger i tillegg til at studentenes organer lokalt ikke har rukket å ha en selvstendig behandling av saken. På bakgrunn av dette valgte også studentenes representanter i instituttstyret å stemme mot forslaget om tilleggs poeng. Studentene har for øvrig varslet at de ønsker å diskutere dette med egne representanter på fakultetsnivå.

Saken har også vært tatt opp og drøftet i Nasjonalt profesjonsråd for psykologiutdanningen flere ganger, og problemstillingen er anerkjent også ved de

andre lærestedene, sist ved rådets høstmøte i 2011
(http://www.uhr.no/documents/Protokoll_NPP_oktober_2_.pdf).

Redegjørelse for, og vurdering av andre tiltak for å øke andelen underrepresentert kjønn:

Rekrutteringsarbeidet ved Universitetet i Oslo er sentralt koordinert. Vi har lokalt verken ressurser eller kompetanse til å lage egne storstilte rekrutteringsopplegg. Følgende svært begrensede tiltak har vært prøvd ut ved PSI de siste årene, for å bidra til å bryte med eventuelle unyanserte oppfatninger blant potensielle søkere:

- 1) Vi har satt inn bilder med overvekt menn i kampanjematerialet, som studiekatalogen og på programmets nettsider. Vi har også brukt mannlige rollemodeller på nettressurser hvor ferdige kandidater forteller om sitt studievalg og egen karriere.
- 2) I forbindelse med "Åpen dag"-arrangement på UiO har vi stilt med yngre mannlige forelesere.
- 3) Vi har hatt mannlige studenter ute i skolebesøksordningen.
- 4) Instituttet har de senere år tatt imot 2-3 skoleklasser pr år. Også i disse møtene har vi lagt vekt på at studentene skulle møte menn, både forelesere og administratorer.

Vi ser to viktige problemstillinger som på grunn av sitt omfang blir hindringer i en rekrutteringssammenheng. For det første er det antallet potensielle søkere, de er jo spredt geografisk og aldersmessig. Her kunne mer ressurskrevende tiltak som f. eks. reklamefilm eller kampanjemateriell være av interesse å prøve ut. Også en koordinert innsats mot skolerådgivere kunne være et nyttig tiltak. Kunnskapen denne gruppen har om profesjonsstudiet er trolig ganske variabel, og vi må anta at gruppen har en del innflytelse på elevens valg av utdanning.

Vi har videre for lite systematisk kunnskap om når skoleelever bestemmer seg for å bli psykologer, og dermed på hvilket nivå vi skal sette inn de fornuftige rekrutteringstiltak. Et kjennetegn ved vårt program er at det er svært skoleflinke studenter som kommer inn på studiet. Her kunne det vært gjort bredere undersøkelser slik utredningsutvalget foreslår.

Drøfting av motforestillinger, og supplerende momenter fra diskusjonen om tilleggspoeng:

Trenger vi mer kunnskap?

1. Åse Røthings kommentar til Torgalsbøen-utvalgets rapport anbefaler ny forskning og kunnskap for å bedre kjønnsbalansen ved UiO. Vi ønsker slik forskning velkommen, men mener at det ene ikke nødvendigvis utelukker det andre. I denne interfakultære saken som handler om utbedring av kjønnsbalansen på tre helseprofesjonsstudier, er det også legitimt å støtte seg til resonnementer og erfaring. Dessuten gir den foreliggende rapporten etter vårt syn et godt nok grunnlag for å iverksette en prøveordning med tilleggspoeng. At andre aktører i universitetssystemet har innvendinger av mer prinsipiell karakter mot bruk av tilleggspoeng rokker ikke ved dette. PSI har grundig dokumentasjon på en systematisk underrepresentasjon av mannlige studenter de siste 15 årene. Ved instituttet er alle samstemte i at dette er en uheldig utvikling. Mennesker som søker profesjonell hjelp for psykiske helseplager skal ha muligheten til å velge blant terapeuter av begge kjønn. En helseprofesjon som er offentlig regulert, skal etter vår oppfatning kunne tilby behandling hos både mannlige og kvinnelige psykologer. Dersom trenden i opptaket til psykologutdanningen får fortsette, vil andelen mannlige terapeuter utgjøre et så lavt antall at denne intensjonen bli vanskelig å oppfylle.
2. Erfaringer fra bl.a. veterinærstudiet har blitt trukket frem av de som ønsker å tone ned effekten av tilleggspoeng. Det hevdes at tilleggspoeng ikke hadde den ønskede, varige effekten. Det er imidlertid ikke gjort noen systematisk evaluering av dette, og man har heller ikke undersøkt opptakstallene. Det er derfor for tidlig å konkludere vedrørende den generelle effekten av bruk av tilleggspoeng.
3. Det er meget viktig å presisere at vi ser for oss tilleggspoeng som ett av flere tiltak, som kan innføres parallelt med mer aktiv rekruttering. De fleste aktive rekrutteringstiltak krever imidlertid stor innsats over tid for å få effekt.

Burde vi også tenkt andre grupper hva angår representativitet?

4. PSI har også andre utfordringer knyttet til representativitet i vårt studieprogram, ikke minst når det gjelder minoritetsrepresentasjon. Dette er utfordringer vi arbeider videre med, men dette har ikke vært et tema i denne sammenhengen og det inngikk heller ikke i utvalgets mandat.

Burde vi hatt kvotering fremfor tilleggspoeng?

Kvotering er et beslektet, men noe mer radikaltvirkende tiltak som kan vurderes for å utligne kjønnsforskjeller. Vi viser til utvalgets utredning av

de juridiske implikasjonene ved bruk av tilleggspoeng der konklusjonen er at det ikke er noen hindringer verken i lover eller forskrifter for å gi positiv særbehandling til det underrepresenterte kjønn. Det er etter vår mening mer hensiktsmessig å anbefale tiltak som er hjemlet i forskrift om opptak til universiteter og høyskoler enn et tiltak som ikke er det. Forøvrig representerer kvotering et enda mer radikalt brudd med det meritokratiske ideal, da profesjonsstudiet har høye karakterkrav og stor konkurranse om plassene. Kvotering ville få den konsekvens at det ble kvotert inn menn som ligger på et betydelig svakere faglig nivå. Ved bruk av tilleggspoeng kan man justere opptaket på en annen måte. Fortsatt vil det være slik at de aller fleste kommer inn med beste karakterer, uavhengig av kjønn, men at en liten andel velkvalifiserte mannlige søkere får plassen fremfor kvinnelige søkere med marginalt bedre karakterer.

Hvorfor er det viktig med jevnere kjønnsfordeling? Bryter vi med det meritokratiske idealet?

5. Vi mener at diskusjonen om brudd med meritokratiske idealer i liten grad har tatt høyde for at anbefalingen om bruk av tilleggspoeng gjelder utdanninger som utdanner for helseprofesjoner, som skal møte klienter. Pågående reformer i helsesektoren legger opp til at behandlingstrengende skal møte profesjonsutøvere allerede i første linje, og derfor er det viktig å ha muligheten til å møte profesjonelle av begge kjønn. Menn er i tillegg overrepresentert i mange klient- og pasientgrupper. Dette er en tilleggsutfordring for helseprofesjonene sammenlignet med de andre universitetsutdanningene. Vårt samfunnsoppdrag er å utdanne de psykologene samfunnet trenger, hvilket tilsier at vi må vurdere mer radikale tiltak for å sikre befolkningen tilgang på mannlige psykologer. I mange kliniske situasjoner er terapeutens kjønn av betydning både for å imøtekomme forventninger hos klienter og til å leve seg inn i spesielle problemstillinger de bringer med seg. Arbeidsplasser som består av både mannlige og kvinnelige psykologer har noen åpenbare fordeler hva angår å kunne fordele oppgaver. Noen ganger, men ikke alltid, er det lettere å nå frem i kommunikasjonen med en far eller mannlig samboer for en mann. Noen ganger, men ikke alltid, er det lettere for unge gutter å identifisere seg med mannlig psykolog. Derfor er det urovekkende at allerede nå befolkes mange poliklinikker, familiekontorer og institusjoner utelukkende av kvinnelige psykologer. Psykologisk institutt mener dette er

uheldig for praksis og for utviklingen av psykologi som fag. At instituttet i tillegg mener økt andel mannlige studenter vil ha en positiv effekt på læringsmiljøet, og at "forskning, fagutvikling og lønnsutvikling" nok kan være tjent med en jevn kjønnsbalanse er riktig, men dette er underordnede momenter i denne sammenhengen. Røthing hevder i sin kommentar at det i utredningen antas at forskning utført av kvinner har dårligere kvalitet enn menns, dette får stå for hennes egen regning. Utredningen hevder ikke dette og Psykologisk institutt tar sterk avstand fra en slik antagelse.

Henger dette sammen med UiOs likestillingspolitikk?

6. UiOs likestillingspolitikk, slik den er formulert i sentrale strategidokumenter , har i stor grad dreid seg om å bygge ned diskriminerende barrierer innen akademia. Den utfordringen som møter profesjonsutdanningene og realfagene i dag handler kanskje mest om å møte drivkrefter og barrierer utenfor akademia. En fremtidsrettet likestillingspolitikk krever et bredt sett av virkemidler og innfallsvinkler. Denne aktuelle saken vil forhåpentligvis også bidra til at likestillingsarbeidet på universitetet kan utvides til å handle om mer enn kvinnelige professorer og fraværet av kvinnelige informatikk og IT-folk. Likestillingsarbeidet bør praktiseres etter en overordnet og klar målsetning som handler like mye om menn som om kvinner.

Instituttets styrevedtak:

Ved PSI er det bekymring for at en uforholdsmessig skjev kjønnsrepresentasjon kan få konsekvenser både for studie- og læringsmiljøet og profesjonens tilbud til befolkningen på sikt. Vi mener også at utviklingen allerede har gått svært langt, og at det derfor er fornuftig å vurdere tiltak som kan ha rask effekt.

Instituttstyret vedtok på styremøte den 31. januar 2012 å gi følgende anbefaling til SV-Fakultetet:

Styret ved Psykologisk Institutt støtter en prøveordning der det gis tilleggspoeng for det underrepresenterte kjønn ved opptak til helseprofesjonsstudiene. Ordningen må evalueres.

Forslaget ble vedtatt med 6 mot 2 stemmer. Ett av styremedlemmene avholdt seg fra å stemme.

Styret anbefaler i tillegg at det settes i verk andre tiltak for å bedre kjønnsbalansen på disse studieprogrammene, og støtter de forslagene som fremheves i "Utredning om tildeling av tilleggspoeng for det underrepresenterte kjønn ved opptak til studieprogrammer i helseprofesjonene medisin, odontologi og

psykologi ved Universitetet i Oslo."
Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Med hilsen

Kjetil Sundet

Instituttleder

Fra: Anne-Lise Siljeholm Hansen[a.l.s.hansen@mn.uio.no]
Dato: 29.02.2012 16:35:12
Til: Birgitte Brørs; Camilla Haugland[birgitte.brors@admin.uio.no; camilla.haugland@admin.uio.no]
Kopi: Hanne Sølna[hanne.solna@mn.uio.no]; Annik M Myhre[a.m.myhre@geo.uio.no]; Anne-Lise Siljeholm Hansen[a.l.s.hansen@mn.uio.no];
Tittel: Re: [opptak96] T.o.: Ber om endringsinnspill til opptaksregelverket for grunntutdanningene

---

Hallo!

Nedenstående epost ble videresendt studieadministrative bachelorprogramkoordinatorer ved MN-fakultetet 25.01.12 med ev. innspillfrist 15.02.12.

Det eneste innspill som er mottatt er at nedenstående formulering i forskriftens §4.3 bør fjernes da det angitte studiet er nedlagt for flere år siden:

"- Integrerte masterstudier i informatikk ved Universitetet i Oslo, studieretningene Nano- og mikroelektronikk, Avbildning, Robotikk, Simulering og visualisering"

Jeg har også vært i telefonkontakt med programrådsleder for det femårige masterstudiet i farmasi med tanke på ev. behov for tilleggspoeng for underrepresentert kjønn i enkelte av helseprofesjonsutdanningene ved UiO. Jeg fikk ikke inntrykk av at dette nå er et aktuelt tema for dette studiet.

Med hilsen

Anne-Lise S. Hansen
seniorrådgiver
studieadministrasjonen, MN-fakultetet

On 25.01.2012 11:42, Birgitte Brørs wrote:

Til orientering:

Vi har denne uken sendt ut et notat til fakultetene og Studentparlamentet, der vi ber om at eventuelle endringsforslag til opptaksregelverket for grunntutdanningene meldes til Studieavdelingen innen 1. mars.

Denne fristen gjelder for alle forslag til forskriftsendringer i opptakskrav og rangeringsregler, både for etablerte og nye studier.

Saksnummeret i ePhorte er 2012/894.

Vennlig hilsen

--

Anne-Lise Siljeholm Hansen

Til: Studieavdelingen

Dato:
27.02.2012
Saksnr:
2012/894 Jorning

Vedr. endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene fra Det juridiske fakultet

Vi viser til brev fra Studieavdelingen (STA) av 19. januar 2012, hvor fakultetene blir bedt om å komme med endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene, samt vurdere hvorvidt det er ønskelig å søke om tilleggspoeng for underrepresentert kjønn ved opptak til egne studieprogrammer.

Det juridiske fakultet har ingen endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene, og ønsker ikke å søke om tilleggspoeng for underrepresentert kjønn ved opptak til egne studieprogrammer.

Vennlig hilsen

Kirsten Sandberg
studiedekan

Benedicte Rustad
Fakultetsdirektør

Studieseksjonen
Kontoradr.:

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no

Til:
STA SSO Seksjon for studentinformasjon og opptak

Dato: 29.02.2012
Saksnr.: 2012/894HENRMAG

ODs svar - endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene

Vi viser til notat fra Studieavdelingen der det bes om å melde inn eventuelle behov for endringer i opptaksregelverket.

Det odontologiske fakultet støtter rapporten fra arbeidsgruppen som har sett på kjønnsbalansen i odontologi-, medisin- og psykologistudiet.

Fakultetet har besluttet at det ønsker mulighet til å gi kjønnspoeng til mannlige søkere til odontologi dersom dette kan gi en midlertidig effekt. Men det påpekes at det er viktig å sette i gang langsiktige strategier som kan gi et mer varig resultat med henblikk på kjønnsbalansen i studiet. Tiltak må gjøres fra fakultetets side, men bør også settes i gang sentralt fra UiO med tanke på kjønnsbalansen generelt i høyere utdanning.

Med hilsen

Pål Brodin
Dekan

Leif E. Jensen
Fung. fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Saksbehandler:
Henriette Kleivane
22852199, henriette.kleivane@odont.uio.no

Til:
STA SSO Seksjon for studentinformasjon og opptak

Dato: 01.03.2012
Saksnr.: 2012/894DAGN

TFs svar om endringsinnspill til opptaksregelverket for grunntdanningene

Vi henviser til henvendelse fra Studieavdelingen av 19.januar, der fakultetene blir bedt om å komme med endringsinnspill i forhold til opptaksregelverket for grunntdanningene, samt vurdere hvorvidt det er ønskelig å innføre tilleggspoeng for underrepresentert kjønn ved opptak til egne studieprogrammer.

Det teologiske fakultet har ingen innspill til endringer i opptaksreglementet.

Fakultetet har vurdert spørsmålet om innføring av tilleggspoeng for underrepresentert kjønn, og har ikke noe ønske om å fremme forslag om dette for egne studieprogrammer.

I lys av at både dekanmøtet og koordineringsutvalg for likestilling har behandlet spørsmålet om slik bruk på en mer prinsipiell basis og at det også skjer innen rammen av rapporten og i saksnotat fra forsker Åse Røthing, fremmer fakultetet vedlagte uttalelse til saken. Uttalelsen har enstemmig tilslutning i fakultetets styre.

Med hilsen

Dag Myhre-Nielsen
fakultetsdirektør

Hege Handberg
seniorkonsulent

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Saksbehandler:
Dag Myhre-Nielsen
22850309, dag.myhre-nielsen@teologi.uio.no

Kjønnspoeng for menn på studieprogram med lav andel menn:

Det teologiske fakultet har vurdert spørsmålet om kjønnspoeng for mannlige søkere til utvalgte studieprogram som pr. i dag har en lav andel menn. TF har merket seg at problemstillingen er reist fra ledelsen ved Det medisinske fakultet, Det odontologiske fakultet og Det samfunnsvitenskapelige og gjelder profesjonsutdannelsene i medisin, odontologi og psykologi. Det er en relativt ny situasjon at disse helsefaglige studieprogrammene har et markert flertall av kvinnelige studenter, og vi registrerer at utvalget som har utredet saken mener denne situasjonen er bekymringsfull. For å snu situasjonen anbefaler utvalget at tilleggspoeng tas i bruk for å øke andelen menn på disse studiene.

Det teologiske fakultet synes ikke argumentasjonen for å komme frem til dette synspunktet er overbevisende. Årsakene til at flere kvinner enn menn søker til helsefag er trolig langt flere og mer sammensatte enn det som fremføres av utvalget. Det dreier seg om forhold både i samfunn, kultur og skole. Det er langt fra sannsynliggjort at ett eller to kjønnspoeng vil bidra til å endre vesentlig på dette. Utvalget peker da også på at en del menn som får tilbud om studieplass takker nei. Å øke kunnskapen om hvorfor kvalifiserte mannlige søkere velger bort studiet, burde starte før eventuelle andre virkemidler tas i bruk for å styrke kjønnsbalansen.

TF er kritisk til forslaget om kjønnspoeng til menn og mener utvalgets utredning ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å anbefale bruk av tilleggspoeng for å favorisere menn til de angitte studier. For det første fremsettes det en del påstander i utredningen som ikke er underbygd. Det hevdes blant annet at bedre kjønnsbalansen gir større gjennomslagskraft i samfunnsdebatten og i kampen om ressursene og at pasienter foretrekker å behandles av en av samme kjønn. Videre hevdes det at den store andelen kvinner bidrar til negativ lønnsutvikling. Det siste kan vi ikke se er et ansvar som kan legges på UiOs studentrekruttering. TF er også kritisk til måten forskjeller mellom menn og kvinner brukes som argument for profesjonenes status og lønn. Her bygger man på og underbygger forestillinger om at mange kvinner i et yrke svekker disse forholdene, mens menn styrker det. Utvalget hevder at kjønnsbalanse skaper bedre studiemiljø og bedre faglig utvikling. TF kan ikke se at dette er dokumentert og finner støtte for dette synspunktet i forsker Åse Røthings tilleggsrapport.

I et historisk perspektiv mener Det teologiske fakultet at dagens situasjon med flertall av kvinnelige studenter på ingen måte er bekymringsfull. Inntil for bare noen tiår siden var menn i klart flertall på de helsefaglige fakultetene. Og denne ubalansen har vært regelen i alle de tiår helsefaglig utdanning er blitt tilbudt fra UiO. Det virker derfor urimelig at noen tiår flertall for kvinner skal medføre de radikale tiltak som nå foreslås. Kvinneflertallet kan snarere sees på som en interessant situasjon etter så mange tiår med mannlige flertall. Det virker underlig at menn nå skal gis tilleggspoeng når det virkemiddelet som i en rekke tiår har favorisert menn – karakterpoeng – i dag ikke lenger gir menn noen fordeler. Kjønnspoeng for menn kan av mange derfor oppfattes som en nedvurdering av jenters skoleinnsats.

Bruk av kjønnspoeng for menn innebærer en type radikal kjønnskvoltering. TF mener at radikal kjønnskvoltering ikke er et godt virkemiddel. Det vil være oppsiktsvekkende at UiO benytter seg av et slikt virkemiddel, og enda mer oppsiktsvekkende om man velger å gå til dette virkemiddelet til fordel for menn. Utvalget som har utredet spørsmålet fremhever at dersom UiO innfører kjønnspoeng for menn vil dette måtte innføres nasjonalt for ikke å skape ulikhet mellom institusjonene. TF kan ikke se at en slik vesentlig nasjonal endring er godt begrunnet.

Til:
STA SSO Seksjon for studentinformasjon og opptak

Dato: 27.02.2012
Saksnr.: LINESL

UVs svar - endringsinnspill til opptaksregelverket for grunnutdanningene

Viser til notat av 19.1.12.

Ved flere av studiene ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet er kjønnsbalansen svært skjev, med en stor overvekt kvinner. Fakultetet arbeider derfor målrettet med tiltak for å bedre rekrutteringen av mannlige studenter, og har fått innvilget midler fra koordineringsgruppen for likestilling ved UiO til dette arbeidet.

Muligheten for å innføre kjønnspoeng ved opptak til grunnutdanningene har vært diskutert i Likestillings- og mangfoldsutvalget ved fakultetet. Fakultetet har gjort simuleringer for å se hvordan dette ville slått ut på tidligere års opptakstall for våre bachelorprogrammer. Det man ser er en positiv, men liten, effekt. Det er ikke gitt at tiltaket vil ha en positiv effekt på søkningen til våre programmer. Slik fakultetet ser det vil altså ikke innføring av kjønnspoeng alene være et tilstrekkelig tiltak, samtidig som det ikke er et uproblematisk tiltak rent likestillingspolitisk.

Fakultetet ønsker derfor ikke å innstille på bruk av kjønnspoeng ved våre grunnstudier nå, men prioriterer heller å arbeide videre med våre øvrige tiltak rettet mot rekruttering. Dersom kjønnspoeng allikevel skal forsøkes ut, anbefaler vi at det gjennomføres som et prøveprosjekt i en begrenset tidsperiode, og deretter evalueres.

Med hilsen

Vibeke Grøver Aukrust
dekan

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Vedlegg: Simulering av effekt av kjønnspoeng

Saksbehandler: *Line Sletten* 22855752, line.sletten@uv.uio.no

Simuleringer kjønnspoeng

FS-rapport 101.002 er brukt som grunnlag for simulering. Det er noe usikkerhet knyttet til simuleringen (søkere vurderes i inntil to ulike kvoter, har for enkelthets skyld antatt at antall tilbud totalt sett forblir det samme, og at antall kvinner som skyves ut er lik antall menn som får tilbud, det er også mulig at noen av mennene er søkere både på pedagogikk og spesialpedagogikk osv). Simuleringen sier ingenting om andel menn av de som tar i mot tilbudet, kun potensiell endring i andelen som får tilbud.

Bachelor pedagogikk:

År	Poenggrense ord (SO sine sider)	Poenggrense 1. gangs (SO sine sider)	Ant gitt tilbud (brukt FS-rapport 192.002)	Andel menn som fikk tilbud	Antall 1. pri.søkere	Antall søkere totalt
2011	46,5	36,2	387 (104 menn)	26,9%	304	2425
2010	46,4	35,8	387 (93 menn)	24,0%	280 (66 menn)	2248 (631 menn)
2009	44,9	30,3	361 (94 menn)	26,0%	287	2187

Med ett kjønnspoeng til menn:

År	Antall tilbud	Andel menn som ville fått tilbud	Økning
2011	387 (117 menn)	30,2%	3,3 % (13 menn)
2010	387 (106 menn)	27,4%	3,4% (13 menn)
2009	361 (108 menn)	29,9%	3,9% (14 menn)

Med to kjønnspoeng til menn:

År	Antall tilbud	Andel menn som ville fått tilbud	Økning
2011	387 (125 menn)	32,3%	5,4% (21 menn)
2010	387 (114 menn)	29,5%	5,5% (21 menn)
2009	361 (113 menn)	31,3%	5,3% (19 menn)

Bachelor spesialpedagogikk

År	Poenggrense ord	Poenggrense 1. gangsvitnemål	Ant tilbud gitt (brukt FS-rapport 192.002)	Andel menn som fikk tilbud	Antall 1. pri.søkere	Antall søkere totalt
2011	46,4	36,3	258 (34 menn)	13,2%	313	1754
2010	48,0	33,7	246 (34 menn)	13,8%	279 (54)	1613 (347)
2009	42,8	Alle	272 (60 menn)	22,1%	260	1486

Med ett kjønnspoeng til menn:

År	Antall tilbud	Andel menn som ville fått tilbud	Økning
2011	258 (40 menn)	15,5%	2,3% (6 menn)
2010	246 (37 menn)	15,0%	1,2% (3 menn)
2009	272 (65 menn)	23,9%	1,8% (5 menn)

Med to kjønnspoeng til menn:

År	Antall tilbud	Andel menn som ville fått tilbud	Økning
2011	258 (42 menn)	16,3%	3,1% (8 menn)
2010	246 (46 menn)	18,7%	4,9% (12 menn)
2009	272 (72 menn)	26,5%	4,4% (12 menn)